

GIADINH

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA HỘI KHÍGD VIỆT NAM

Việt Nam

<http://giadinhvietnam.com>

**DẠY TRẺ
TIÊU TIỀN
KHÔNG BAO
GIỜ LÀ SỚM**

(Trang 16-17)

*Dương
Hàng
Yến:*

**"TÔI ĐANG IM LẶNG
ĐỂ TRỞ LẠI VỚI
NHIỀU BẤT NGỜ"**

(Trang 30-31)

Nỗi niềm
DẬU TRƯỜNG

(Trang 12-13)

BÁO GIA ĐÌNH VIỆT NAM ĐỒNG HÀNH CÙNG GIA ĐÌNH VIỆT

MANG THAI HỘ VÌ MỤC ĐÍCH NHÂN ĐẠO

Trước đây, mang thai hộ là vấn đề bị pháp luật cấm và tình trạng "đề thuê" vẫn diễn ra dưới dạng "chui". Song theo pháp luật Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014, vấn đề mang thai hộ vì mục đích nhân đạo được công nhận và quy định cụ thể, điều này tạo điều kiện thuận lợi cho các cặp vợ chồng hiếm muộn... Có thể nói, đây là vấn đề mà nhiều gia đình và nhiều cặp vợ chồng rất quan tâm và muốn tìm hiểu...

QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VIỆT NAM VỀ MANG THAI HỘ VÌ MỤC ĐÍCH NHÂN ĐẠO

Trước năm 2014, việc mang thai hộ vì mục đích nhân đạo chưa được công nhận tại Việt Nam và với nhiều lý do khác nhau, các cặp vợ chồng vẫn chọn cách thực hiện liên hệ các đường dây "đề thuê, đề mượn" một cách bất hợp pháp. Từ đó nảy sinh ra nhiều vấn đề bất cập như xuất hiện tình trạng buôn bán phụ nữ, trẻ em, những đường dây mang tên "đề thuê" xuất hiện tràn lan trên các trang mạng. Đặc biệt là quyền lợi của người phụ nữ mang thai hộ không được đảm bảo, hiện tượng không thừa nhận con trong một số trường hợp đã xảy ra.

Nhiều bài báo đã phản ánh việc "đề thuê" để đòi quyền lợi cho người phụ nữ thay nhau xuất hiện, những lời cảnh tỉnh của việc bất cóc buôn bán phụ nữ và trẻ em qua biên giới được biết đến. Cùng với việc nổi lên của dư luận về việc đưa vấn đề mang thai hộ vào quy định pháp luật của một số quốc gia trên thế giới như khởi đầu là nước Mỹ (1986), Anh, Ấn Độ, Thái Lan...

Tiếp nhận được nhiều thông tin và học hỏi pháp luật các nước, Việt Nam đã quyết định đưa vấn đề mang thai hộ vì mục đích nhân đạo thể chế hóa thành pháp luật trong Luật Hôn nhân và gia đình 2014. Luật hôn và nhân gia đình 2014 đã chính thức được thông qua và có hiệu lực kể từ 1/1/2015. Theo đó bổ sung thêm một số điểm

mới trong đó có quy định về mang thai hộ.

Theo quy định của Khoản 22 Điều 3 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014 thì vấn đề mang thai hộ được hiểu như sau: "Mang thai hộ vì mục đích nhân đạo là việc một người phụ nữ tự nguyện, không vì mục đích thương mại giúp mang thai cho cặp vợ chồng mà người vợ không thể mang thai và sinh con ngay cả khi áp dụng kỹ thuật hỗ trợ sinh sản, bằng việc lấy noãn của người vợ và tinh trùng của người chồng để thụ tinh trong ống nghiệm, sau đó cấy vào tử cung của người phụ nữ tự nguyện mang thai để người này mang thai và sinh con." Và Điều 95 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014 quy định về điều kiện mang thai hộ vì mục đích nhân đạo;

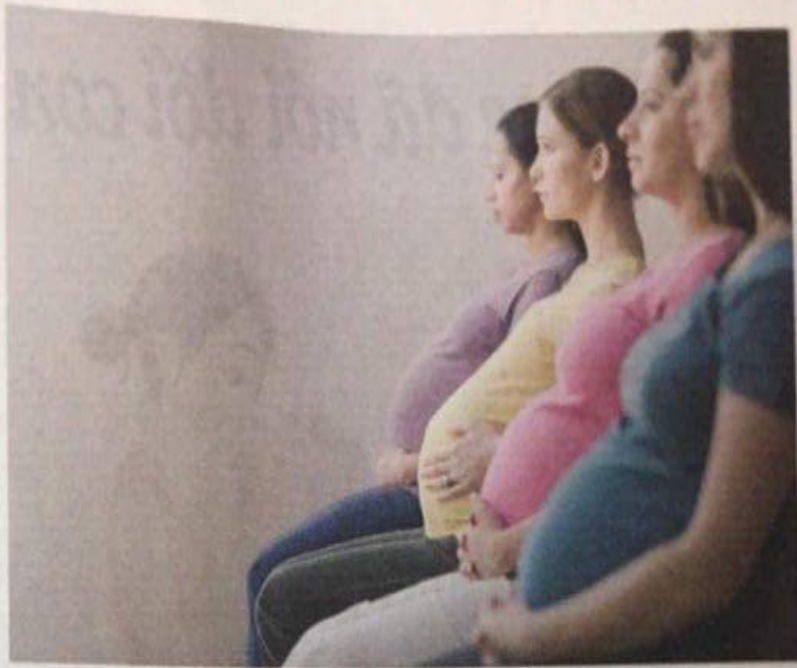
Việc thỏa thuận giữa hai bên về mang thai hộ vì mục đích nhân đạo quy định tại Điều 96; Điều 94 có quy định về vấn đề xác định cha, mẹ trong trường hợp mang thai vì mục đích nhân đạo; Thẩm quyền giải quyết tranh chấp quy định tại Điều 99...

Theo Nghị định số 10/2015/NĐ-CP, các cặp vợ chồng vô sinh có quyền nhờ mang thai hộ vì mục đích nhân đạo, được thực hiện trên nguyên tắc tự nguyện:

- Vợ chồng nhờ mang thai hộ, người mang thai hộ và trẻ sinh ra nhờ mang thai hộ được được tư vấn về y tế, pháp lý và tâm lý;

- Được bảo đảm an toàn về đời sống riêng tư, bí mật cá nhân, bí mật gia đình và được pháp luật tôn trọng, bảo vệ.

Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh được phép thực hiện kỹ thuật mang thai hộ vì mục đích nhân đạo phải đảm bảo các điều kiện tại Điều 13 Nghị định số 10/2015/NĐ-CP như sau: Có ít nhất một năm kinh nghiệm thực hiện kỹ thuật thụ tinh trong ống nghiệm và tổng số chu kỳ thụ tinh trong ống nghiệm trong năm tối thiểu là 300 ca; chưa vi phạm pháp luật trong lĩnh vực khám bệnh, chữa bệnh liên quan đến thực hiện kỹ thuật thụ tinh trong ống nghiệm; đáp ứng nhu cầu và bảo đảm thuận lợi cho người dân.

Nghị định số 10/2015/NĐ-CP cũng nêu rõ 3 cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có đủ điều kiện thực hiện ngay kỹ thuật mang thai hộ vì mục đích nhân đạo gồm: Bệnh viện Phụ sản Trung ương; Bệnh viện Đa khoa Trung ương Huế; Bệnh viện Phụ sản Từ Dũ TP HCM. Sau một năm triển khai thực hiện Nghị định này, căn cứ các điều kiện, Bộ trưởng Y tế sẽ xem xét bổ sung các cơ sở khác.

Theo Nghị định số 10/2015/NĐ-CP, các cặp vợ chồng vô sinh gửi hồ sơ để nghị thực hiện kỹ thuật mang thai hộ vì mục đích nhân đạo đến cơ sở khám bệnh, chữa bệnh được phép thực hiện kỹ thuật này. Mẫu hồ sơ được quy định tại Điều 14 Nghị định số 10/2015/NĐ-CP. Các cơ sở khám chữa bệnh sẽ kiểm tra tính pháp lý của hồ sơ, trường hợp cần thiết

có thể kiểm tra bản chính, yêu cầu bổ sung các giấy tờ khác có liên quan, phỏng vấn trực tiếp hoặc đề nghị cơ quan công an hỗ trợ. Các cơ sở trách nhiệm về tính pháp lý của hồ sơ và về chuyên môn, kỹ thuật do cơ sở mình thực hiện. Các cặp vợ chồng vô sinh có thể gửi hồ sơ để nghị thực hiện kỹ thuật mang thai hộ vì mục đích nhân đạo đến cơ sở khám bệnh, chữa bệnh được Bộ Y tế cấp phép.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐẢM BẢO THỰC HIỆN QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT VỀ MANG THAI HỘ VÌ MỤC ĐÍCH NHÂN ĐẠO

Một là, hoàn thiện hệ thống pháp luật. Chính phủ cần quản lý chặt chẽ từ khâu đăng ký đến khâu thực hành, quy định rõ hơn về các quyền lợi của người mang thai hộ.

Hai là, tăng cường hoạt động tuyên truyền quy định của pháp luật về mang thai hộ vì mục đích nhân đạo đến người dân, đặc biệt là các vùng dân ở địa phương, vùng dân tộc thiểu số, vùng biên giới bằng các biện pháp như tuyên truyền, vận động qua báo, đài...

Ba là, nhà nước cần tạo điều kiện hơn cho các cặp vợ chồng trong trường hợp đặc biệt như khó khăn về kinh tế, đã có con nhưng con lại không có khả năng nhận thức, không có người thân thích... nhằm hạn chế nhiều hơn những tệ nạn xã hội, ngoại tình, bạo lực gia đình...

Bốn là, cần có những chế tài riêng, xử lý thích đáng cho những hành vi mang thai hộ vì mục đích thương mại mới có thể phần nào ngăn chặn được những hành vi trái pháp luật này. Từ đó tỏ rõ thái độ của pháp luật là nghiêm cấm hành vi

mang thai hộ vì mục đích thương mại, thể hiện sự nghiêm minh của pháp luật, tạo sự răn đe giáo dục cho người dân.

Chỉ vài năm sau khi quy định về mang thai hộ trong Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014, các bác sĩ tại bệnh viện đã thực hiện thành công rất nhiều ca mang thai hộ. Điều này cho thấy việc cho phép mang thai hộ vì mục đích nhân đạo thật sự đã giúp cho khao khát được làm cha mẹ của không ít cặp vợ chồng được trở thành hiện thực. Thực tiễn cho thấy, mặc dù các quy định về vấn đề này đã quy định rõ ràng và hợp lý nhưng vẫn còn có bất cập cần phải được sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện.

**NGUYỄN LINH CHI, NGÔ THỊ GIANG, NGUYỄN THỊ THÙY DƯƠNG
PHẠM THỊ THUY LIÊU**